

Juridiska sekretariatet
Maria Rasmusson Jurist

Ändring i Kemikalieinspektionens föreskrifter (KIFS 2017:7) om kemiska produkter och biotekniska organismer - genomförande av undantag enligt RoHS-direktivet

Ändringar avseende RoHS-direktivet

Bakgrund

Det aktuella förslaget syftar till att implementera ett undantag enligt RoHS-direktivet¹ i svensk rätt genom att anpassa Kemikalieinspektionens föreskrifter (KIFS 2017:7) om kemiska produkter och biotekniska organismer (nedan föreskrifterna) till ändringar som gjorts av direktivet.

RoHS-direktivet begränsar användningen av ett antal ämnen i elektrisk och elektronisk utrustning. Huvudregeln är att bly, kadmium, kvicksilver, sexvärt krom, flamskyddsmedlen PBB och PBDE samt fyra ftalater² inte får förekomma mer än i vissa angivna koncentrationer. Direktivet började tillämpas den 2 januari 2013 men med övergångsbestämmelser för olika produktkategorier³. Från och med 22 juli 2019 omfattar direktivet även all elektrisk och elektronisk utrustning som inte omfattades av det tidigare RoHS-direktivet. Sådan utrustning placeras i kategori 11.

Det finns möjligheter att söka undantag från ämnesbegränsningarna i direktivet. Ansökningar om undantag utreds innan beslut fattas, se nedan under ”samråd”. Beslutade undantag förs sedan in i bilagor till direktivet.

Hur långa undantagen får vara anges i artikel 5.2. Giltighetstiden ska som längst vara:

---

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/65/EU om begränsning av användning av vissa farliga ämnen i elektrisk och elektronisk utrustning. Direktivet är implementerat genom förordning (2012:861) om farliga ämnen i elektrisk och elektronisk utrustning, samt Kemikalieinspektionens föreskrifter.

² Di(2-etylhexyl)ftalat (DEHP), Butylbensylftalat (BBP), Dibutylftalat (DBP) och Diisobutylftalat (DIBP).

³ Det finns elva produktkategorier vilka anges i bilaga I till direktivet.

- för kategorierna 1–7 och 10 i bilaga I, fem år från och med den 21 juli 2011, och
- för kategorierna 8–9, sju år från och med de tillämpliga datum som fastställs i artikel 4.3.
- för kategori 11, fem år från och med den 22 juli 2019.

Undantagen kan förlängas. Om en ansökan om förlängning av ett undantag görs gäller undantaget fram till dess att kommissionen fattat beslut i ärendet.

Kommissionen har beslutat om ett ändringsdirektiv som anges nedan. Undantaget ska vara infört i svensk rätt och träda i kraft senast den 1 november 2021.

Undantag för blydiazid, blystyfnat, blypikramat, orangemönja (blytetraoxid), blydioxid i elektriska och elektroniska initiatorer för sprängämnen för civilt (yrkesmässigt) bruk och bariumkromat i pyrotekniska fördröjningssatser med lång brinntid i elektriska initiatorer för sprängämnen för civilt (yrkesmässigt) bruk

Bly och sexvärt krom är ämnen som omfattas av begränsningar enligt bilaga II till RoHS-direktivet. Vissa bly- och sexvärda kromföreningar används i väsentliga delar av elektriska och elektroniska initiatorer (EEI). EEI är exempelvis elektriska tändpärlor, tändämnen och pyrotekniska fördröjningssatser. EEI är en del av elektriska och elektroniska sprängkapslar som främst används vid brytning av mineraler, bygg- och rivningsverksamhet samt i komponenter i integrerade räddningssystem. Det begärda undantaget avser blydiazid, blystyfnat, blypikramat, orangemönja (blytetraoxid) eller blydioxid i EEI och för bariumkromat i pyrotekniska fördröjningssatser med lång brinntid i EEI. Det finns för närvarande inga alternativ för dessa ämnen tillgängliga på marknaden som skulle uppfylla alla väsentliga krav för att säkerställa säker drift av EEI.⁴

Konsekvensutredning

Eftersom förslaget grundas på EU-direktiv som implementeras ordagrant utan några nationella anpassningar är konsekvensutredningens begränsad till kraven i 6 § förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Syfte med förslaget

Syftet med förslaget är att införliva ett undantag till RoHS-direktivet i svensk rätt. Generellt måste en begäran om undantag kunna motiveras på ett av följande sätt:

- Substitution är tekniskt ogenomförbar, d.v.s. ett material eller teknisk lösning som kan ersätta det specifika ämnet behöver upptäckas eller utvecklas.

---

⁴ Kommissionens delegerade direktiv (EU) 2021/647 av den 15 januari 2021 om ändring, för anpassning till den vetenskapliga och tekniska utvecklingen, av bilaga III till Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/65/EU vad gäller undantag för användning av vissa bly- och sexvärda kromföreningar i elektriska och elektroniska initiatorer för sprängämnen för civilt (yrkesmässigt) bruk, p. 3-7.

- Substitut som finns är inte tillförlitliga, d.v.s. om ett substitut används kommer livslängden för den elektroniska apparaten sannolikt minska.
- Negativa konsekvenser för miljö, hälsa och konsumentssäkerhet av substitution överväger nyttorna.⁵

Behovet av de specifika undantagen framgår av de utredningar som gjorts av konsulter på uppdrag av EU-kommissionen som underlag för kommissionens beslut.⁶

Alternativa lösningar

RoHS-direktivet är ett så kallat fullharmoniserat direktiv. Fullharmoniserande EU-direktiv lämnar i princip inget utrymme för nationella avvikelser. Direktivet måste implementeras så att dess syfte uppnås i hela EU. De aktuella undantagen gäller specifika tekniska applikationer, och de bör implementeras ordagrant för att undvika felaktigheter. Detta är också i enlighet med hur tidigare undantag implementerats. Kemikalieinspektionen ser därför inget behov av att identifiera alternativa lösningar.

Förslagets överensstämmelse med EU-rätten

Förslaget bygger på fullharmoniserade EU-bestämmelser, se ovan.

Berörda

Berörda av förslaget är framför allt företag som tillverkar, importerar eller distribuerar varor som omfattas av de förlängda undantagen. Distributörer berörs i mindre utsträckning än tillverkare och importörer.

Benämning

11 § förordningen (2012:861) om farliga ämnen i elektrisk och elektronisk utrustning.

Identifierade konsekvenser

Eftersom ingen alternativ lösning har identifierats kommer i det följande förslaget jämföras med alternativet att undantagen inte beviljas. Om undantagen inte beviljades innebär det att de företag som tillverkar, importerar eller distribuerar varor som omfattas av undantagen måste sluta med detta. Om möjligheten att använda de begränsade ämnena i de specifika applikationerna försvinner kan det innebära att företagen måste använda substitut med sämre funktion eller om substitut helt saknas sluta med produktionen/importen/försäljningen. Det skulle innebära lägre vinster för företagen och även förlorade värden för konsumenterna av varorna.

Undantagen ska införas på samma sätt i hela EU och för alla företag vilket innebär att vi bedömer att förslagen inte har någon särskild effekt på

---

⁵ Se artikel 5. a) RoHS-direktivet.

⁶ [Sökresultat - Publications Office of the EU \(europa.eu\), Study to assess two \(2\) exemption requests in Annexes III and IV to Directive 2011/65/EU - Publications Office of the EU \(europa.eu\)](#)s. 7-8.

konkurrensförmåga eller att någon särskild hänsyn behöver tas till små företag. Förslaget bedöms inte ha någon påverkan på företagens administrativa kostnader.

Tidpunkt och informationsinsatser

Ikraftträdande för bestämmelserna planeras till den 1 november 2021.

Ansökningarna om undantag från RoHS-direktivet har tillgängliggjorts för samråd av den konsult som på kommissionens uppdrag utvärderat ansökningarna. Berörda aktörer har sannolikt tagit del av informationen på ett tidigt stadium.

Normalt vid föreskriftsändringar är att de meddelas på Kemikalieinspektionens webbplats samt i Kemikalieinspektionens nyhetsbrev. De aktuella ändringarna bedöms inte vara av sådant intresse att det finns behov av ytterligare informationsinsatser.

Samråd

Samråd har skett på EU-nivå i enlighet med bestämmelserna i RoHS-direktivet för hur nya undantag beslutas (artikel 5). Intressenter har ansökt om undantag, varefter kommissionen har beställt en konsultstudie som har inkluderat en offentlig konsultation. Därefter har kommissionens förslag skickats för synpunkter till medlemsländerna innan de har beslutats av kommissionen.⁷

---

⁷ [Sökresultat - Publications Office of the EU \(europa.eu\), Study to assess two \(2\) exemption requests in Annexes III and IV to Directive 2011/65/EU - Publications Office of the EU \(europa.eu\), RoHS Exemptions - Review of Annex to RoHS Directive: 2018 Consultation 3 - Closed \(oeko.info\)](#)